

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

BIJLAGE:

UITKOMST ONDERZOEK

LIFE! VOORTGEZET ONDERWIJS

TE AMSTERDAM

INHOUD

Uitkomst onderzoek LIFE! VO te Amsterdam 3

2 Bevindingen en oordelen per onderliggende onderzoeksvraag 4

3 Samenvattend oordeel 10

Bijlage 1A: Overzicht resultaten onderzoek LIFE! VO te Amsterdam 11

Uitkomst onderzoek LIFE! VO te Amsterdam

Opbouw onderbouwing advies

Paragraaf 1 vermeldt de onderzoeksvragen op grond waarvan de Inspectie van het Onderwijs tot het advies is gekomen. Paragraaf 2 bevat de oordelen van de inspectie ten aanzien van deze onderzoeksvragen, als mede de onderbouwing daarvan. Paragraaf 3 bevat het eindoordeel van de inspectie in verband met de vraag of de instelling voldoet aan de criteria voor een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969. Bijlage 1a brengt de uitkomsten van het onderzoek dat de inspectie op 27 oktober 2015 op LIFE! VO, Learning in a Free Environment, te Amsterdam heeft uitgevoerd inzichtelijk in beeld.

De onderzoeksvragen

In haar advies aan burgemeester en wethouders geeft de Inspectie van het Onderwijs in de eerste plaats antwoord op de vraag of LIFE! VO te Amsterdam wat betreft de inrichting van het onderwijs, voldoet aan de criteria van artikel 1a1 lid 1 onder b Leerplichtwet 1969. Verder beantwoordt de inspectie de vraag of LIFE! VO zover daar onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) een dagschool is en of de bevoegdheden van de leraren, voor zover deze onderwijs geven aan leerlingen in de leeftijd van het voortgezet onderwijs, overeenkomen met de bevoegdheden van leraren in een bekostigde school voor voortgezet onderwijs.

De onderzoeksvragen die de inspectie hanteert, zijn als volgt geformuleerd:

1. Bereidt het leerstofaanbod de leerlingen voor op het vervolgonderwijs?
2. Wordt het onderwijs in het Nederlands gegeven?
3. Wordt de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen gevolgd?
4. Krijgen de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding?
5. Zorgt de school voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, waaronder begrepen de bovengenoemde vraag naar de bevoegdheden van de leraren?

En:

- Is de school, voor zover daar onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de WVO een dagschool?

Om antwoord te kunnen geven op deze onderzoeksvragen, zijn daarbij waar nodig een of meer subvragen geformuleerd.

Onderzoeksoptzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- analyse van documenten en gegevens over LIFE! VO die bij de inspectie aanwezig zijn.
- schoolbezoek, waarbij:
  - schooldocumenten zijn bestudeerd;
  - onderwijsactiviteiten zijn bijgewoond;
  - gesprekken met het bevoegd gezag, de directie, leraren en leerlingen zijn gevoerd.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek gebaseerd op de Handelwijze bij het uitbrengen advies voortgezet onderwijs (2008), hierna te noemen de Handelwijze.

2 **Bevindingen en oordelen per onderliggende onderzoeksvraag**

In deze paragraaf geeft de inspectie, na een inleiding over de overwegingen van de inspectie, een oordeel naar aanleiding van alle vijf onderzoeksvragen gevolgd door een korte toelichting alsmede een oordeel over het dagschoolcriterium.

Inleiding

Bij de beantwoording van de onderzoeksvragen heeft de inspectie het volgende meegewogen.

Bij de beoordeling van de onderzoeksvragen en, voor zover van toepassing, de onderliggende subvragen heeft de inspectie kennis genomen van de uitgangspunten van LIFE! VO en de schriftelijke informatie die voorafgaand aan het onderzoek aan de inspectie is verstrekt. Het gaat met name om:

- LIFE! Schoolplan (per 20-10-2015)
- LIFE! Schoolgids 2015-2016
- Website www.come2life.nl

Deze informatie is bij de oordeelsvorming betrokken.

LIFE! VO te Amsterdam is gestart op 1 september 2015.

Hieraan is een periode van voorbereiding vooraf gegaan waarin is nagedacht over de visie en de missie van de school. Daarin kwam het idee voor de oprichting van de 'democratische school' in Amsterdam/Zaanstreek samen met de voorkeur voor 'non violent communication'. De visie is vastgelegd in een voorlopig schoolplan en in de schoolgids. De manier waarop het onderwijs op LIFE! VO volgens deze ideeën vorm zou moeten krijgen is gepresenteerd aan de inspectie tijdens een kennismakingsbezoek op 10 september 2015.

LIFE! VO hanteert de term 'studenten' voor haar leerlingen en 'stafkracht' voor haar leraren/begeleiders. Aangezien in het Toezichtkader de Handelwijze de termen 'leerlingen' en 'leraren/begeleiders' worden gebruikt, zijn in dit advies ook de termen 'leerling' en 'leraar/begeleider' gebruikt.

LIFE! VO en PO zijn momenteel gehuisvest in een houten paviljoen in een park, dat in het weekend fungeert als een culturele ontmoetingsplek voor de buurt (Amsterdam-Noord). De school is naarstig op zoek naar een eigen vestigingsplek.

Voorts stelt de inspectie vast dat op 27 oktober 2015 één leerplichtige dan wel kwalificatieplichtige leerling bij LIFE! VO staat ingeschreven.

Daarnaast zijn er zeven leerlingen in de leeftijd van basisonderwijs.

Dit rapport verantwoordt de onderzoeksvragen voor het voortgezet onderwijs. Voor primair onderwijs is een separaat rapport opgesteld.

Onderzoeksvraag 1 - Bereidt het leerstofaanbod de leerlingen voor op het vervolgonderwijs?

De vaststelling of het leerstofaanbod leerlingen voorbereidt op voortgezet vervolgonderwijs vindt plaats aan de hand van vier subvragen:

- 1.1 Is het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw;
- 1.2 Is het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer andere vreemde talen dan Engelse taal, en is de keuze van die talen afgestemd op

- het niveau van het vervolgonderwijs aansluitend aan de kerndoelen dat van de leerling verwacht mag worden;
- 1.3 Stelt het leerstofaanbod aansluitend aan de kerndoelen de leerlingen in staat hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden;
- 1.4 Dragen de leerbronnen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en actief burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De vier subvragen zijn positief beoordeeld.

Toelichting

Bij de beoordeling van de subvragen bij de onderzoeksvraag over het leerstofaanbod wordt het volgende opgemerkt.

Uit de Wet op het voortgezet onderwijs volgt dat de leerplichtigen langs de kerndoelen van de onderbouw moeten worden geleid en hun vorderingen inzichtelijk moeten zijn. Het volgen van de ontwikkeling van de leerlingen zal kenbaar en controleerbaar moeten zijn, bijvoorbeeld om vast te stellen dat zij het vervolgonderwijs aansluitend op de kerndoelen kunnen volgen.

Subvraag 1.1

Bevindingen

In de door LIFE! VO te Amsterdam aangeleverde documenten is een verwijzing opgenomen naar leerbronnen die betrekking hebben op de kerndoelen voor de onderbouw. In deze beschrijving is een relatie gelegd met de kerndoelen en de daarin onderscheiden domeinen.

In het Schoolplan is expliciet vermeld, dat bij de begeleiding van de leerling de leerlijnen die betrekking hebben op de kerndoelen onderbouw en de leerlijnen die betrekking hebben op de examenprogramma's in de bovenbouw de leidraad vormen. Deze leerlijnen – in ieder geval die voor de onderbouw – zijn te vinden in de leerwegmonitor, dit is een leerlingvolgsysteem dat zowel door leerlingen als begeleiders is in te zien. Begeleiders bepalen en bespreken samen met de leerling hoe de voortgang per leerlijn moet worden geduïd. Op basis van die geduide voortgang maken mentor en leerling telkens afspraken over nieuwe leerstappen. Omdat gekozen is voor een natuurlijke en vraaggestuurde aanpak van het leren worden niet alle schoolvakken tegelijk gegeven, maar worden er per periode van zes weken nieuwe aanbodroosters opgesteld. Daarnaast vindt regelmatig 'onbewust leren' plaats. Via het leerlingvolgsysteem wordt bewaakt dat de leerlingen in voldoende mate met de kerndoelen in aanraking komen.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subvraag 1.1 positief, omdat gewaarborgd is dat het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren dekkend is voor de kerndoelen voor de onderbouw.

Subvraag 1.2

Bevindingen

In de door LIFE! VO aangeleverde documenten is een verwijzing opgenomen naar leerbronnen die betrekking hebben op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van een of meer andere vreemde talen dan Engelse taal.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subvraag 1.2 positief, omdat gewaarborgd is dat het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren eveneens gericht is op het verwerven van

kennis, inzicht en vaardigheden van een of meer andere vreemde talen dan Engelse taal.

Subvraag 1.3

Bevindingen

In de door LIFE! VO aangeleverde documenten is een beschrijving opgenomen van leerbronnen die betrekking hebben op het leerstofaanbod. Daarbij is aangegeven hoe aansluitend aan de kerndoelen de leerlingen in staat worden gesteld hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.

Tijdens het bezoek volgde één leerling een onderwijs in de bovenbouw op het niveau van vmbo-t. Het onderwijsprogramma wordt op zijn vragen afgestemd. In het leerlingvolgsysteem zijn reeds de eerste leerlijnen op het gebied van de examenprogramma's per vak (en per onderwijssoort) uitgewerkt. De leerling bereidt zich voor op het afleggen van staatsexamens.

Conclusie

De inspectie beoordeelt subvraag 1.3 positief, omdat gewaarborgd is dat het leerstofaanbod voor de bovenbouw de leerlingen in staat stelt hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.

Subvraag 1.4

Bevindingen

In de door LIFE! VO aangeleverde documenten is een verwijzing opgenomen van leerbronnen die betrekking hebben op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten. LIFE! VO heeft een indirecte relatie gelegd tussen bovenstaande leerdoelen en de wijze waarop zij deze in de praktijk wil realiseren.

Een belangrijk element in het voorbereiden op burgerschap vormt de interne organisatie van de school en het besluitvormingsproces. De schoolkring en de bemiddelingskring zijn voorbeelden waarin de leerlingen participeren en waar vaardigheden om in een democratische samenleving te kunnen functioneren, in de praktijk worden gebracht. Tijdens het bezoek is een zitting van de schoolkring bijgewoond.

Uit het schoolplan blijkt verder, dat ook aspecten als kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten een plaats in het curriculum hebben.

Conclusie

LIFE! VO voldoet aan de eis dat de inrichting van het onderwijs voldoet aan het wettelijk voorschrift op grond van artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969, alsmede aan de criteria bedoeld in artikel 17 WVO.

Onderzoeksvraag 2 - Wordt het onderwijs in het Nederlands gegeven?

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

Bevindingen

Uit observaties is gebleken dat de vraag bevestigend kan worden beantwoord.

Conclusie

Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven. Daarmee is voldaan aan het wettelijke voorschrift op grond van artikel 1.a.1. van de Leerplichtwet 1969.

Onderzoeksvraag 3 - Wordt de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen gevolgd?

De onderzoeksvraag wordt positief beoordeeld.

Toelichting

Uit de Wet op het voortgezet onderwijs volgt dat de vorderingen van de leerlingen inzichtelijk moeten zijn.

Bevindingen

Omdat het uitgangspunt voor het onderwijs op LIFE! VO is, dat het leren zo natuurlijk mogelijk plaatsvindt en niet op basis van resultaten van testen en toetsen, is gekozen voor een leerwegmonitor. Dit is een digitaal volgsysteem, waarin de te behalen leerdoelen, zowel voor de onderbouw als de bovenbouw, zijn uitgewerkt in leerlijnen. Begeleiders brengen samen met de leerling in beeld op welke leerlijnen in een periode vorderingen zijn geboekt. Minimaal twee keer per jaar wordt in een driehoeksgesprek tussen leerling, ouders en mentor vastgesteld waar de ontwikkeling van het kind zich op dat moment op de diverse leerlijnen bevindt. Op basis van dit gesprek kiest de leerling waaraan het verder wil werken en op welke wijze. Tijdens het bezoek is een driehoeksgesprek bijgewoond. Onderbouwing van de bereikte vorderingen kan worden aangetoond met portfolio's, leerlingenproducten, verslagen van begeleiders en de leerling zelf.

Conclusie

Aan het vereiste op grond van de WVO om de voortgang van de ontwikkeling van de leerlingen te volgen is voldaan. Daarmee is voldaan aan artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Onderzoeksvraag 4 - Krijgen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding?

De vaststelling of leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding (kunnen) krijgen, vindt plaats aan de hand van drie subvragen:

- 4.1 signaleert de school welke leerlingen zorg nodig hebben;
- 4.2 bepaalt de school de aard van de zorg die gesignaleerde leerlingen nodig hebben;
- 4.3 voert de school de zorg daadwerkelijk uit.

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

Subvraag 4.1

Bevindingen

Uit de schoolgids en gesprekken is gebleken dat de school voorbereid is op eventuele zorgvragen van leerlingen. Daartoe heeft zij in de eerste plaats een uitgebreide intake procedure. Als tevoren duidelijk is dat een leerling veel extra zorg en begeleiding nodig zal hebben, kan dit een reden zijn om de leerling niet op LIFE! VO te plaatsen. Signalering van zorgbehoeften bij ingeschreven leerlingen vindt in deze kleinschalige setting plaats door middel van observaties van de begeleiders en de mentor. Tevens laat het leerlingvolgsysteem zien wanneer er op bepaalde gebieden geen vorderingen te zien zijn.

Conclusie

De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben.

Subvraag 4.2

Bevindingen

Uit de schoolgids en de gevoerde gesprekken met de begeleiders is eveneens gebleken dat na eerste signalering verder onderzoek plaatsvindt. De leerling wordt daartoe besproken in de interne zorg- en welzijnskring. Hierin wordt de binnen de school aanwezige expertise gebundeld en er kan collegiale consultatie en/of consultatie van een (ortho-)pedagoog plaatsvinden.

Conclusie

De school bepaalt de aard van de zorg die gesignaleerde leerlingen nodig hebben.

Subvraag 4.3

Bevindingen

Op basis van de bespreking in de zorg- en welzijnskring wordt een intern handelingsplan opgesteld, dat regelmatig wordt geëvalueerd. Leidt dit niet tot resultaat, dan kan in overleg met de ouders externe hulp worden ingeschakeld zoals het centrum voor Jeugd en Gezin en Veilig Thuis.

Conclusie

De school voert de zorg daadwerkelijk uit.

Eindconclusie voor onderzoeksvraag 4

De inspectie concludeert dat leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften passende zorg en begeleiding krijgen. Daarmee is voldaan aan het gestelde in artikel 1a1 lid 1 onder a van de Leerplichtwet 1969.

Onderzoeksvraag 5 - Zorgt de school voor het behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs?

De vaststelling of de school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs, vindt plaats aan de hand van twee subvragen:

- 5.1 geeft het schoolplan tevens een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs gericht op participatie in de pluriforme samenleving;
- 5.2 Zorgt de school ervoor dat zij wat de bevoegdheden der leraren betreft overeenkomt met een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.

De onderzoeksvraag wordt positief beantwoord.

De twee subvragen zijn positief beoordeeld.

Subvraag 5.1

Bevindingen

LIFE! VO beschikt over een schoolplan waarin een paragraaf is opgenomen waarin is aangegeven dat en hoe zij vorm geeft aan burgerschap en sociale integratie. In deze paragraaf beschrijft de school hoe zij invulling geeft aan het beleid gericht op participatie in de pluriforme samenleving.

LIFE! VO heeft het motto 'School maak je samen' overgenomen van andere democratische scholen. Leerlingen en begeleiders vormen er gezamenlijk een minimaatschappij, waar met en van elkaar geleerd wordt. Daarbij is tevens aandacht en respect voor de verschillen tussen mensen qua sekse, geartheid en culturele achtergrond. Vaardigheden op het gebied van de sociocratie en van

geweldloze communicatie (non violent communication) worden hiertoe ontwikkeld en ingezet.

Conclusie

Het schoolplan geeft een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs, gericht op participatie in de pluriforme samenleving en voldoet daarmee aan de wettelijke criteria.

Subvraag 5.2

Bevindingen

LIFE! VO heeft tijdens het bezoek een overzicht aangereikt met de namen en bevoegdheden van de leraren die zich verbonden hebben aan de school. De aanwezige gegevens zijn gecontroleerd door het personeelsdossier te bestuderen. Op grond van het personeelsdossier kan LIFE! VO aantonen dat voldoende bevoegde leraren/begeleiders de relevante vakken in de bovenbouw (momenteel is er geen leerling in de onderbouw aanwezig) het onderwijs kunnen verzorgen. Daarbij ligt ten tijde van dit bezoek de nadruk op zes leraren die vakken Engels, rekenen, wiskunde, maatschappijleer, sport & bewegen en beeldende vorming/tekenen verzorgen. Van hen is één begeleider niet bevoegd (voor het vak maatschappijleer) en twee begeleiders zijn in opleiding. Verder bevat het personeelsdossier voor alle leergebieden een of meer namen van oproepbare leraren die ingezet kunnen worden wanneer een of meer leerlingen een leervraag op een van deze leergebieden heeft/hebben gesteld.

Alle begeleiders beschikken over een Verklaring omtrent het gedrag.

Conclusie

De school zorgt er voor dat zij wat de bevoegdheden der leraren betreft overeenkomt met een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.

Dagschoolcriterium

De school is, voor zover er onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de WVO, naar het oordeel van de inspectie een dagschool.

Toelichting

Uit de informatiegids en informatie op de schoolsite van LIFE! VO blijkt dat de onderwijsactiviteiten overdag en van maandag tot en met vrijdag, met uitzondering van woensdag, plaatsvinden.

3 Samenvattend oordeel

De Inspectie van het Onderwijs heeft vastgesteld dat op LIFE! VO te Amsterdam.

- het onderwijs met de wijze waarop het is ingericht tegemoet komt aan de criteria genoemd in artikel 1a1, lid 1, onder b, van de Leerplichtwet 1969;
- de bevoegdheden van de leraren, voor zover zij onderwijs geven aan leerlingen in de leeftijd van het voortgezet onderwijs, overeenkomen met die van leraren van een uit de openbare kas bekostigde school voor voortgezet onderwijs;
- er, voor zover er onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de WVO, sprake is van een dagschool.

Samenvattend adviseert de inspectie LIFE! VO te Amsterdam, voor zover daar onderwijs wordt gegeven als bedoeld in de WVO, te beschouwen als een school zoals bedoeld in artikel 1, onderdeel b, subonderdeel 3, van de Leerplichtwet 1969.

Bijlage 1A: Overzicht resultaten onderzoek LIFE! VO te Amsterdam

Voor de kolommen met als opschrift 'ja' geldt tevens 'voldoende of in voldoende mate'; voor de kolommen met als opschrift 'nee' geldt tevens 'niet voldoende of niet in voldoende mate'.

1: Leerstofaanbod		ja	Nee
Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs.		●	
<i>Deelaspecten</i>			
1.1	Het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren van het voortgezet onderwijs is dekkend voor de kerndoelen van de onderbouw.	●	
1.2	Het leerstofaanbod in de eerste twee leerjaren is eveneens gericht op het verwerven van kennis, inzicht en vaardigheden van één of meer andere vreemde talen dan Engelse taal, en de keuze van die talen is afgestemd op het niveau van het vervolgonderwijs aansluitend aan de kerndoelen dat van de leerling verwacht mag worden.	●	
1.3	Het leerstofaanbod aansluitend aan de kerndoelen stelt de leerlingen in staat hun onderwijsloopbaan voort te zetten in het vervolgonderwijs op een niveau dat van de leerling verwacht mag worden.	●	
1.4	De leerbronnen dragen aantoonbaar bij aan de bevordering van sociale integratie en actief burgerschap en de kennis over en kennismaking met de verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.	●	
2: Didactisch handelen		Ja	Nee
Het onderwijs wordt in het Nederlands gegeven.		●	
3: Volgen voortgang ontwikkeling		ja	Nee
De voortgang in de ontwikkeling van leerlingen wordt gevolgd.		●	
4: Leerlingenzorg		ja	Nee
Leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften krijgen de daarbij passende zorg en begeleiding.		●	
<i>Deelaspecten</i>			
4.1	De school signaleert welke leerlingen zorg nodig hebben.	●	
4.2	De school bepaalt de aard van de zorg die de gesignaleerde leerlingen nodig hebben.	●	
4.3	De school voert de zorg daadwerkelijk uit.	●	
5: Kwaliteitszorg		ja	Nee
De school zorgt voor behoud of verbetering van de kwaliteit van haar onderwijs.		●	
<i>Deelaspecten</i>			
5.1	Het schoolplan geeft tevens een beschrijving van het beleid inzake het onderwijs gericht op participatie in de pluriforme samenleving.	●	
5.2	De school zorgt ervoor dat zij wat de bevoegdheden der leraren betreft overeenkomt met een of meer van de scholen genoemd in artikel 1, onder b 1°, van de Leerplichtwet 1969.	●	